

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-4-100 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-42/1262-413
Karar Tarihi : 28.08.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Hakan BİLİR, Recep GÜNDÜZ

C. BAŞVURAN : Türkiye Madeni Yağ Sanayicileri Derneği
Emlakbank Konutları C5-25 Blok K:1 D:2 Gaziemir/İzmir

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Binek ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüsler

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Binek ve hafif ticari araç üretimi/ithalatı yapan teşebbüslerin, söz konusu araçlar için belirledikleri markalı motor yağlarının kullanılmaması halinde aracı garanti kapsamı dışına çıkartarak, diğer madeni yağ üreticisi teşebbüsler aleyhine bir uygulama gerçekleştirdikleri iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda; binek ve hafif ticari araç üretimi veya ithalatı yapan teşebbüslerin, satışı yapılan araçlarda kullanılacak motor yağlarının seçiminde, belirttikleri markanın tercih edilmemesi halinde aracın garanti kapsamı dışına çıkacağını ifade ettikleri ve böylece araç üreticilerinin aradığı teknik özellikleri sağlayan yerli madeni yağ üreticilerinin rekabet gücünü kısıtladıkları iddia edilerek, marka olarak madeni yağ tavsiye etmek yerine sadece aracın motor özelliklerini karşılayan motor yağının teknik vasıfları ve uluslararası standart numaralarının belirtilmesi uygulamasına geçilmesinin sağlanması talep edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 13.03.2012 tarih ve 2129 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 06.04.2012 tarih ve 2012-4-100/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 25.04.2012 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar uyarınca düzenlenen 17.08.2012 tarih ve 2012-4-100/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, başvuru konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) Önaraştırmaya konu başvuruda özetle, araç üreten/ithal eden firmaların araçlarda belirli motor yağının kullanımını sağlamak için eş değer kalitedeki motor yağlarının kullanımını engellemeye çalıştıkları ifade edilmektedir.
- (6) "2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca, eşdeğer kalitedeki yedek parçaların kullanımının engellenmesi dikey anlaşmaları grup

12-42/1262-413

muafiyeti dışına çıkarmaktadır. Ancak, garanti süresi/kapsamı bu durumun istisnasını oluşturmaktadır.

- (7) Öte yandan, “2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin Açıklanmasına Dair Kılavuz”un 62. sorusuna verilen cevapta, garanti kapsamındaki bir motorlu aracın müşteriye ücret karşılığı sunulan normal bakım ve onarım hizmetleri (örneğin 30,000 km bakımı) söz konusuysa, sağlayıcının kendisi tarafından sağlanan orijinal yedek parçaların kullanılmasını zorunlu tutamayacağı, çünkü bu durumun, yetkili servislerin bakım ve onarım hizmetleri için diğer sağlayıcılardan orijinal ya da eşdeğer kalitede yedek parça temin etme özgürlüklerinin kısıtlanması anlamına geleceği; 78. sorusuna verilen cevapta ise sağlayıcının garantisinin, yetkili veya özel servislerin garanti süresi içerisindeki (ancak garanti kapsamında olmayan) normal bakım ve onarımlar için sağlayıcı tarafından sağlanan orijinal yedek parçaları kullanmasını zorunlu kılması halinde, bu kısıtlamanın, Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde belirtildiği üzere, anlaşmanın grup muafiyetinden yararlanamamasına yol açacağı belirtilmektedir.
- (8) Bu çerçevede söz konusu Tebliğ'in ilgili hükümleri göz önüne alındığında, motor yağı kullanımı/değiştirilmesi işleminin bizatihi kendisi garanti kapsamındaki bir tamir işlemi değil rutin bir bakım onarım faaliyeti niteliğinde olduğundan, anılan işleme ilişkin olarak araç üreticilerinin yetkili servislerinde orijinal ya da herhangi bir motor yağı markasının kullanımını zorunlu tutamayacakları, aksi yönde bir uygulamanın Tebliğ hükümleri ile uyumlu olmayacağı açıktır. Bu noktada, pazarda eşdeğer parça kullanımının engellenip engellenmediği hususu incelenmiştir.
- (9) Dosya mevcudu bilgilerden, motor yağı kullanımına ilişkin olarak sektörde hâkim olan uygulamanın, belirli bir markaya işaret etmek yerine üretilen motorlara uygun standartların belirlenmesi veya bu standartlara uygun olan markaların tavsiye edilmesi şeklinde olduğu anlaşılmaktadır. Araç üreticisi ve dağıtıcıları, araçların garanti kapsamında kalmalarını teminen belirlenen standartlarda yağların kullanılması şartını getirmekte, söz konusu standartlar dışında yağların kullanılmasından kaynaklanan arızaları garanti kapsamı dışında tutmaktadırlar. Bu çerçevede, sektördeki uygulamada genel olarak, her türlü malzeme hatasının (parça ve işçilik) ve ayrıca bu hataların başka parçalara verdiği hasarın muhtemel onarımının garanti kapsamında olduğu; yağlayıcı, soğutma sıvısı, klima gazı gibi sarf malzemelerinin garanti kapsamından karşılanmasının ise, bu malzemelerin eksikliği veya yetersizliğinin garanti kapsamına giren bir müdahale sonucunu doğurmasına bağlı olduğu anlaşılmaktadır. Motor yağları bakımından değerlendirildiğinde, araçların işletme talimatlarında ilgili motor için belirtilen teknik özellikleri haiz motor yağının kullanılmaması ve aracın periyodik bakımlarının kullanılan yağın özelliklerine uygun şekilde gerçekleştirilmemesi halinde, aracın motoru garanti kapsamı dışında tutulmaktadır.
- (10) Netice itibarıyla, incelenen teşebbüslerin belirli markanın kullanımını zorunlu tutmadıkları, ancak belirli markaları tavsiye ettikleri ve/veya standartları zorunlu tuttıkları belirlendiğinden, ilgili Tebliğ'e aykırılık bulunmadığı, bu çerçevede başvuru konusu hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

12-42/1262-413

J. SONUÇ

Düzenlenen Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.